

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

**Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова**

від 28.12.2022 протокол № 10

Голова Вченої ради

**Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова**

Віталій КОВАЛЬ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ,
ОТРИМАНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ У НЕФОРМАЛЬНІЙ
ТА ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ Університету

від 28.12.2022 № 27

Ректор

**Східноєвропейського університету
імені Рауфа Аблязова**

***Олександр* ЧУДАЄВА**

Черкаси 2022

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Східноєвропейському університеті імені Рауфа Аблязова (далі - Університет).

1.2. Положення розроблене відповідно до чинних нормативних документів, а саме:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (зі змінами);

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145 -VIII;

- Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 08.02.2022 р. №130;

- Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових компонентів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119);

- Положення про організацію освітнього процесу в Східноєвропейському університеті імені Рауфа Аблязова.

1.3. В Університеті, з метою провадження освітньої діяльності поєднуються засади формальної, неформальної та інформальної освіти:

- **формальна освіта** - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

- **неформальна освіта** - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

- **інформальна освіта (самоосвіта)** - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

1.4. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти у порядку, визначеному законодавством та цим Положенням.

1.5. Університет, відповідно до даного Положення, визнає результати неформального та/або інформального навчання здобувачів вищої освіти, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою;

- переводяться з іншого закладу вищої освіти до Університету;
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу, в межах Університету;
- поновлюються до складу здобувачів вищої освіти Університету.

1.6. Положення регламентує процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті здобувачами Університету всіх рівнів вищої освіти.

1.7. Процедури забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання є невід'ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

2.1. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків від загальної кількості кредитів відповідної освітньої програми. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, не веде до зменшення обсягу освітньої програми та наданих освітніх послуг і не може бути підставою зменшення загальної вартості освітніх послуг.

2.2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті, поширюється як на обов'язкові, так і вибіркові дисципліни освітньої програми, окрім підсумкової атестації (випускної роботи).

2.3. Визнанню можуть підлягати результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсній роботі, курсовому проєкту тощо), які передбачені робочою програмою даної навчальної дисципліни.

2.4. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

2.5. Право на визнання результатів неформальної (інформальної) освіти сертифікатних програм, майстер-класів, семінарів, тренінгів поширюється на здобувачів Університету всіх рівнів вищої освіти.

2.6. У разі наявності в силабусі (робочій програмі) освітнього компонента рекомендацій щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти, додаткове визнання результатів неформального навчання не потрібне.

2.7. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається у семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення освітнього компонента (з урахуванням можливої тривалості процедури визнання та ймовірності непідтвердження результатів).

2.8. Не здійснюється визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, які здобуті до початку навчання на цьому рівні вищої освіти або здобуті у період формального навчання на попередньому рівні вищої освіти. Не здійснюється визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, що підтверджуються документами, виданими на тимчасово окупованій території України або на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. Не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями або договорами.

2.9. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, передбачає такі обов'язкові етапи:

- подання заяви на ім'я завідувача кафедри, до якої додаються декларація про попереднє навчання та інші документи (матеріали), які можуть прямо чи опосередковано засвідчувати наведену в ній інформацію;

- формування комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення оцінювання для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті;

- проведення оцінювання для визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті.

2.10. Здобувач вищої освіти звертається із заявою (додаток 1) до завідувача кафедри з проханням про визнання результатів навчання, які набуті у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують отримані результати навчання. У випадку подання зазначених документів іноземною мовою заявник подає їх переклад, нотаріально завіреним в установленому порядку.

2.11. До заяви здобувач додає декларацію про попереднє навчання (додаток 2), яка містить:

- прізвище, ім'я та по батькові здобувача;
- опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;
- інформація про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здійснювались відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);
- перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

2.12. Завідувач кафедри, куратор академічної групи здобувача або його науковий керівник надають консультативну допомогу заявнику щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою або певним рівнем освіти.

2.13. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, проводиться з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей здобувачів освіти, за необхідності – з використанням дистанційних технологій комунікації, для окремих категорій здобувачів (осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення).

2.14. Розпорядженням ректора створюється предметна комісія, яка визначає можливість, форму та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, які були набуті у неформальній або інформальній освіті, у складі трьох осіб:

- завідувач кафедри, за якою закріплено освітній компонент;
- викладач освітнього компонента, що пропонується до зарахування;
- куратор академічної групи здобувача.

Робота предметної комісії здійснюється на засадах професійності, компетентності, неупередженості, дотримання конфіденційності та етичних норм поведінки, створення доброзичливої психологічної обстановки для заявника. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів стосовно заявника.

2.15. Предметна комісія здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником

інформації. Для підтвердження або уточнення необхідної інформації предметна комісія може направляти запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

2.16. Строк розгляду заяви та ухвалення рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У випадку направлення запиту до зазначеного у декларації про попереднє навчання суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що Університет інформує заявника.

2.17. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документах, предметна комісія здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

2.18. Предметна комісія може рекомендувати:

- повне зарахування результатів неформального та/або інформального навчання - рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75 %);

- часткове зарахування - рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденної співбесіди;

- відмову у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання;

- призначити дату проведення позачергового контрольного заходу, відповідно до зазначеного у навчальному плані для освітнього компонента, що може бути зарахований.

2.19. Відмова предметної комісії у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання може бути у випадку:

- якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом неформального

та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання чи досвіду діяльності заявника не підтверджується. Предметна комісія повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав ухвалення такого рішення.

2.20. Заявник має право повторно подати на розгляд заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію та додаткові документи, що її підтверджують та дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

2.21. Предметна комісія бере до уваги результати неформального та/або інформального навчання та може присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Предметна комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального та/або інформального навчання й навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей та результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою здобувача. На основі робочої програми навчальної дисципліни комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ЄКТС.

2.22. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, предметна комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається заявник. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

2.23. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

2.24. Університет приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

2.25. Визнані Університетом результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів освітньої програми, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів освітньої програми, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

2.26. Університет приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

2.27. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання предметною комісією визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

2.28. У випадку прийняття предметною комісією рішення про можливість визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми за підсумками визнання таких результатів навчання заявнику зараховується певна кількість кредитів вибіркової складової освітньої програми. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибірових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначаються Університетом на основі інституційної практики призначення кредитів ЄКТС освітнім компонентам.

2.29. Підсумкова оцінка зазначається згідно документа (сертифіката, свідоцтва тощо), що підтверджує участь здобувача у заході неформального та/або інформального навчання. За відсутності підсумкової оцінки в документі предметна комісія в обов'язковому порядку визначає оцінку, для чого проводить контрольний захід відповідно до робочої програми освітнього компонента.

2.30. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід, здобувачу надається можливість ознайомитися з робочою програмою (силабусом) навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо робочою навчальною програмою (силабусом) передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проекту тощо), то здобувача ознайомлюють із

переліком тем робіт. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів. Здобувачу надається п'ять робочих днів для підготовки до підсумкового контролю (з кожної навчальної дисципліни) та десять робочих днів для написання письмової роботи (за необхідності). Предметна комісія виставляє підсумкову оцінку за університетською шкалою оцінювання. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання, отримані у неформальній та/або інформальній освіті.

2.31. За підсумками роботи предметна комісія складає протокол (додаток 3), у якому міститься висновок про повне (часткове) зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни. У випадку ухвалення рішення про повне зарахування здобувач звільняється від вивчення зарахованої дисципліни. Під час повного зарахування результатів неформального та/або інформального навчання зберігають отриману оцінку навчальних досягнень здобувача.

2.32. У випадку ухвалення предметною комісією рішення про повне зарахування навчальної дисципліни до індивідуального навчального плану та навчальної картки здобувача вноситься: назва зарахованої дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, підсумкова оцінка та підстава щодо зарахування (номер протоколу). Якщо зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми – результати атестації з неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за результатом вивчення навчальної дисципліни. Копії документів, на підставі яких відбулося повне чи часткове визнання результатів навчання, зберігаються на кафедрі з метою уникнення можливих повторних спроб перезарахування.

2.33. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувач має право звернутися з заявою про апеляцією до ректора Університету. Ректор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі:

- проректора з навчально-організаційної роботи;
- завідувача кафедри;
- науково-педагогічних працівників, які є фахівцями відповідного профілю та не входили до складу предметної комісії;
- представника студентського самоврядування.

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Рішення апеляційної комісії є остаточним.

2.34. У випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача із членами предметної комісії врегулювання здійснюється згідно з Положенням про вирішення конфліктних ситуацій Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова.

3. Прикінцеві положення

3.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Університету.

3.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативноправові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність, і вступають у дію внесені зміни.

3.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету.

Завідувачу кафедри

(Назва кафедри, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Здобувача вищої освіти

курсу _____ групи _____

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача

Адреса: _____

Номер контактного телефону: _____

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, отримані мною у неформальній (інформальній) освіті, щодо відповідності вимогам програмних результатів навчання освітнього компоненту

_____ освітньої програми

_____.

Результати навчання, отримані мною під час вивчення

На підтвердження участі у заходах неформальної освіти додаю копії документів (свідоцтво, диплом, сертифікат тощо, найменування закладу, що видав документ).

Для визнання результатів навчання додаю декларацію.

Ознайомлений(а) з Положенням про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті у Східноєвропейському університеті імені Рауфа Аблязова.

Даю згоду на обробку моїх персональних даних.

Дата

Підпис

ДЕКЛАРАЦІЯ

про попереднє навчання

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти, що подає заяву на визнання результатів навчання.

Опис результатів навчання

Наводиться інформація про результати неформального та/ або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява.

Інформація про суб'єкта, що здійснював навчання

Наводиться інформація про суб'єкт, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявник отримав заявлені результати навчання. Для визнання результатів інформальної освіти заявник обґрунтовує, чому вважає за можливе визнання.

Інформація про попереднє навчання та досвід

Наводиться інформація про попереднє навчання та досвід діяльності, під час яких здобувалися результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди такого навчання та/або відповідної діяльності.

Перелік додаткових документів

За наявності, вказують перелік додаткових документів, що надаються для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання.

(дата)

(підпис)

Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова

ПРОТОКОЛ № _____

від « ____ » _____ 20 ____ р.

засідання предметної комісії з визнання результатів неформальної (інформальної) освіти, створеної розпорядження завідувача кафедри від _____ № _____

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Визнання результатів навчання, набутих у неформальній (інформальній) освіті здобувачем _____.

ПІБ

На розгляд предметної комісії надані такі документи:

- заява здобувача _____ щодо визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті як результат семестрового контролю з освітнього компоненту « _____ »;

- декларація;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

(зазначити: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

Рішення предметної комісії: (обрати потрібний варіант)

1.1. За результатами розгляду наданих здобувачем

документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **повну** відповідність із результатами навчання, що формуються навчальною дисципліною / освітнім компонентом «_____».

1.2. **Визнати** результати, набуті під час неформального навчання як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/ освітнього компонента «_____», та виставити оцінку «_____» (_____ балів).

2.1. За результатами розгляду наданих здобувачем

документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній (інформальній) освіті, встановити їх **невідповідність** із компетентностями, що формуються навчальною дисципліною/ освітнім компонентом «_____»

2.2. **Не визнавати** результати, набуті під час неформального (інформального) навчання як результати семестрового контролю з навчальної дисципліни/ освітнього компонента «_____».

3.1. За результатами розгляду наданих здобувачем

документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, встановити їх **часткову** відповідність із результатами навчання, що формуються освітнім компонентом «_____».

3.2. **Визнати** результати, набуті під час неформального (інформального) навчання як результати поточного контролю з освітнього компонента «_____».

3.3. Зарахувати наступні складові робочої програми освітнього компонента з балами, відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання:

тема: « _____ », бали: _____,

тема: « _____ », бали: _____.

4. За результатами розгляду наданих здобувачем

_____ документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній освіті, немає можливості встановити їх ступінь відповідності із результатами навчання, що формуються освітнім компонентом « _____ ».

5. Призначити проведення контрольного заходу на «__» _____ 20__ р. у формі екзамену/ заліку з освітнього компонента « _____ ».

Голова комісії: _____

Члени комісії: _____

підпис

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

З рішенням комісії ознайомлений

дата

підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ